

PROJECT

VEERKRACHT

ONTVOUWD

project afgerond

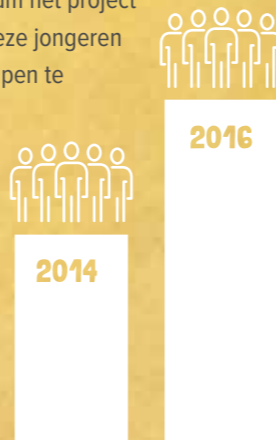
Een beknopt overzicht van de ondernomen acties en de ervaringen die zijn opgedaan.

DE STARTSITUATIE

Tussen 2014 en 2016 nam het aantal alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's) in Nederland fors toe.

Voor diverse organisaties werd de begeleiding van met name jongeren uit Eritrea een uitdaging. Daarom startte Nidos samen met ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum het project VEERKRACHT, bedoeld om de veerkracht van deze jongeren (en later ook AMV's uit Syrië en Afghanistan) helpen te versterken.

1

VOOR DE PRAKTIJK

ONDERZOEK

Allereerst zijn twee verkennende onderzoeken uitgevoerd naar de factoren die veerkracht ondermijnen en bevorderen. Ook is gekeken naar de vertrouwensrelaties van Eritrese AMV's. Deze studies vormden het vertrekpunt en u leest ze hier: www.nidos.nl/uitgelicht/het-kenniscentrum-eritese-amvs/

EEN TOOLKIT

Op basis van de verkennende onderzoeken en daaropvolgende workshops met professionals, deskundigen en AMV's is een 'toolkit' ontwikkeld voor begeleiders. Deze bevat kennis, inzichten en praktische handvatten voor het opvangen en begeleiden van (Eritrese) AMV's. U vindt die hier: www.nidos.nl/wp-content/uploads/2018/05/Toolkit.pdf

EEN KENNISCENTRUM

Meteen bij de start van het project is een 'Kenniscentrum Eritrese AMV's' ingericht om vragen van begeleiders te beantwoorden. Daar is veel gebruik van gemaakt. Terugkomende onderwerpen en bijbehorende antwoorden zijn opgenomen in diverse notities en die vindt u hier: www.nidos.nl/uitgelicht/het-kenniscentrum-eritese-amvs/

E-LEARNING

Om professionals die met AMV's werken te ondersteunen in het 'cultuursensitief- en trauma-geïnformeerd-werken' is een 'e-learning' ontwikkeld, waarbij op een creatieve en interactieve manier kennis wordt uitgewisseld. Deze e-learning is vanaf 1 augustus 2020 hier te vinden: www.xxxxxxxx

2

MEER SAMENWERKING EN UITWISSELING VAN KENNIS

OPLEIDEN VAN INTERCULTURELE MEDIATORS (ICM'S)

Er is intensief samengewerkt met 'interculturele mediators'. Dit zijn personen die bekend zijn met de taal en de cultuur van AMV's en die een brug vormen naar de Nederlandse context. Voor dit specifiek werk binnen Nidos is een speciale opleiding ontwikkeld. Binnen het project hebben 15 personen met diverse culturele achtergronden deze opleiding succesvol afgerond.

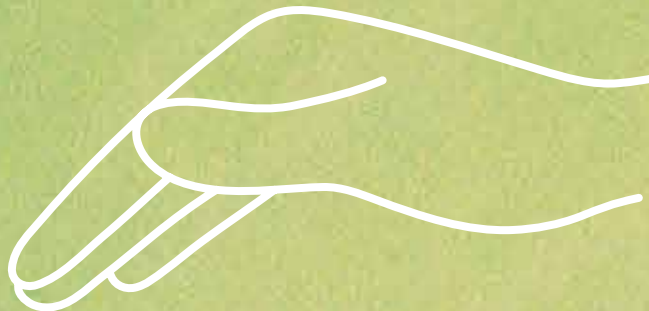
PSYCHO-EDUCATIE

Om Eritrese AMV's op een laagdrempelige manier te informeren over stress, psychische klachten en de mogelijkheden van de GGZ in Nederland, is een module 'Stress en Selfcare' ontwikkeld. Deze is op drie locaties uitgevoerd. Bij deze module bezoeken trainers en ICM's gezamenlijk vijf keer de woonlocaties van AMV's. Onderwerpen die dan aan bod komen zijn onder andere het herkennen van signalen van stress en het omgaan met stress.

“Ik heb geleerd wat ik kan doen als ik stress en problemen heb in Nederland”

3

Ik heb voor het eerst over mijn problemen kunnen vertellen. Als je problemen deelt met andere mensen dan voel je je beter”

EEN TRAUMA-GEÏNFORMEERDE INTERVENTIE

WAAROM DEZE INTERVENTIE

AMV's hebben in hun land van herkomst, tijdens de vlucht en gedurende de periode in Nederland vaak meerdere ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt. Sommige van deze jongeren hebben daardoor ernstige psychische problemen. De hulpverlening bleek daar echter niet goed op voorbereid en doorverwijzing naar de geestelijke gezondheidszorg kende obstakels. De betreffende jongeren kregen niet altijd de noodzakelijke hulp. Daarom is gestart met het aanbieden van een 'outreachende interventie' met als doel die barrières te overbruggen.

KENMERKEN VAN DEZE INTERVENTIE

EENVOUDIGE INTAKEPROCEDURE EN OUTREACHEND

AMV's worden verwezen door hun jeugdbeschermer of huisarts wanneer er het vermoeden is van psychische klachten. Om de drempel naar psychische ondersteuning te verlagen is de wachttijd verkort, de intakeprocedure eenvoudig en de interventie outreachend. Dit laatste wil zeggen dat de AMV's thuis (of op een andere locatie naar keuze) door de behandelaar en ICM worden bezocht.

CULTUURSENSITIEF

De behandelaar werkt bij het bieden van de interventie samen met een ICM. De ICM faciliteert het communicatieproces en helpt de therapeut om de jongere beter te begrijpen en visa versa.

TRAUMA-GEÏNFORMEERD

De interventie richt zich op het omgaan met en verwerken van traumatische ervaringen. De onderdelen van de interventie zijn niet nieuw, ze bevatten componenten uit reguliere behandelingen, zoals EMDR, NET en CGT.

KORTDUREND

De interventie bestaat standaard uit acht sessies, met indien nodig verlenging.

BEHANDELAREN

De behandelaars zijn GZ-(gezondheidszorg)psychologen die werkzaam zijn bij ARQ-Centrum'45, Traumacentrum Limburg, de Evenaar, Entrea Lindenhout en Nidos. Ze hebben allemaal ervaring in het werken met AMV's en hebben een door de VEN erkende EMDR-opleiding afgerond.

DE ERVARINGEN MET DEZE INTERVENTIE

- * Er bleek veel vraag naar dit hulpaanbod. De interventie is aan 90 jongeren met verschillende culturele achtergronden aangeboden.
- * Het outreachend werken bevorderde de motivatie bij jongeren en verlaagde de voor hen hoge drempel naar de GGZ. Behandelaren hadden korte lijntjes met woonbegeleiders en jeugdbeschermers die in de directe (woon)omgeving van de jongeren acteren.
- * De inzet van en samenwerking met ICM's is erg waardevol gebleken.
- * Het vroeg de nodige flexibiliteit van behandelaren en ICM's en acties die niet strikt tot de eigen taakinfilling behoren bleken soms erg effectief te zijn (bijvoorbeeld: samen lunchen, bemiddelen naar school).
- * Veel AMV's gaven in eerste instantie aan vooral last te hebben van alledaagse stressoren. Maar gaandeweg bleek regelmatig dat er meer aan de hand was en dat ze last hadden van traumatische ervaringen uit het verleden. 'Exposure' (indien mogelijk) gaf dan positieve resultaten.
- * Behandelaren en ICM's konden de problemen met bijvoorbeeld de asiel- of gezinsherenigingprocedure meestal niet oplossen. Wel konden zij jongeren helpen in het versterken van de vaardigheden om met dergelijke stressfactoren om te gaan.
- * Acht sessies zijn voor beëindiging van de problematiek geregeld ontoereikend gebleken, maar dan wel effectief voor een vervolgstap naar aansluitende hulp.
- i Meer over onze eerste ervaringen leest u in dit artikel: www.kaponline.nl/magazine-artikelen/cultuursensitief-werken-met-alleenstaande-jonge-vluchtelingen/

HOE VERDER

- » De trauma-geïnformeerde-interventie wordt verder geëvalueerd en de mogelijkheid tot voortzetting wordt onderzocht.
- » Nidos en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum vervolgen hun samenwerking.
- » De inzet van ICM's in de voogdijbegeleiding wordt voortgezet.

MEER WETEN?

Neem contact op met:

Winta Ghebreab

✉ W.Ghebreab@nidos.nl

☎ 088-50 11 246

Marieke Sleijpen

✉ m.sleijpen@centrum45.nl

☎ 06-10 09 09 36

DANK aan allen die beroepsmatig hebben bijgedragen aan het slagen van dit project, alsook aan de jongeren die gemotiveerd waren om eraan deel te nemen.